

**RIKSDAGENS SVAR 27/2010 rd**

**Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om gränsbevakning**

**Ärende**

Regeringen har till 2008 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om gränsbevakning (RP 219/2008 rd).

**Beredning i utskott**

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 2/2010 rd).

**Beslut**

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

**Lag**

**om ändring av lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen av den 15 juli 2005 om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) 3 § 2 mom. och rubriken för 35 § och 35 § 1 mom. samt  
*fogas* till lagen en ny 35 a § som följer:

3 §

*Gränsbevakningsväsendet, chefen och förvaltningsenheterna*

sjöavdelningens eller personalavdelningens chef.

35 §

*Rätt att kvarstå i tjänst efter avgångsåldern*

Staben för gränsbevakningsväsendet leds av biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet och övriga förvaltningsenheter av sina respektive chefer. Övriga förvaltningsenheter lyder under staben för gränsbevakningsväsendet. Vid förhinder för chefen för gränsbevakningsväsendet är biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet dennes ställföreträdare. Om också biträdande chefen har förhinder, är ställföreträdaren en general eller amiral som tjänstgör vid staben för gränsbevakningsväsendet som gräns- och

Chefen för gränsbevakningsväsendet kan av vägande skäl och med tjänstemannens samtycke besluta att en tjänsteman som utnämns av någon annan än republikens president får kvarstå i sin tjänst en viss tid efter avgångsåldern, dock högst till dess tjänstemannen fyller 68 år eller, i fråga om en tjänsteman i en militär tjänst, högst tills han eller hon fyller 55 år.

35 a §

*Avgångsålder*

Avgångsåldern i en militär tjänst vid gränsbevakningsväsendet är

1) 63 år för chefen för gränsbevakningsväsendet,

2) 60 år för biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet, general, amiral, överste och kommodor,

3) 55 år för andra officerare än de som avses i 1 eller 2 punkten samt för specialofficerare och instituttofficerare,

4) 55 år för gränsbevakare och sjöbevakare.

Avgångsåldern för specialofficerare, yngre officerare, stabsofficerare och instituttofficerare som tjänstgör i uppgifter som förutsätter flygarutbildning är med avvikelse från 1 mom. 50 år.

Bestämmelser om avgångsåldern för tjänstemän i andra än militära tjänster finns i statstjänstemannalagen.

Trots det som föreskrivs ovan i denna paragraf gäller följande:

1) för en tjänsteman som den 31 december 1992 har tjänstgjort i en tjänst som kapten eller kaptenlöjtnant och som till utgången av 1994 i den tjänsten hade minst 10 år till pensionstid hänförlig tjänstgöringstid är avgångsåldern 50 år,

2) för en tjänsteman som den 31 december 1992 eller före det har tjänstgjort i en tjänst som sjöbevakare och som till utgången av 1994 hade till pensionstid hänförlig tjänstgöringstid

a) minst 16 år är avgångsåldern 53 år,

b) minst 13 år är avgångsåldern 53 år 4 månader,

c) minst 10 år är avgångsåldern 53 år 8 månader,

d) minst 7 år är avgångsåldern 54 år,

e) minst 3 år är avgångsåldern 54 år 4 månader,

3) för en tjänsteman som den 31 december 1992 eller före det har tjänstgjort i en tjänst som gränsbevakare och som till utgången av 1994 hade till pensionstid hänförlig tjänstgöringstid

a) minst 16 år är avgångsåldern 50 år,

b) minst 13 år är avgångsåldern 51 år,

c) minst 10 år är avgångsåldern 52 år,

d) minst 7 år är avgångsåldern 53 år,

e) minst 3 år är avgångsåldern 54 år,

4) för en tjänsteman som den 31 december 1992 eller före det har tjänstgjort i en annan än en militär tjänst och som till utgången av 1994 hade till pensionstid hänförlig tjänstgöringstid

a) minst 16 år är avgångsåldern 60 år,

b) minst 13 år är avgångsåldern 61 år,

c) minst 10 år är avgångsåldern 62 år,

d) minst 7 år är avgångsåldern 63 år,

e) minst 3 år är avgångsåldern 64 år.

Uppgifter som avses i 2 mom. och som förutsätter flygarutbildning är uppgiften som ledare för flygverksamhet, flyglärare, kontrollflygare, flygflottiljchef, officer vid en flygflottilj, flyggruppchef, chef för helikoptergrupp, flygofficer, pilotofficer, befälhavare på luftfartyg och pilot på luftfartyg.

Denna lag träder i kraft den

20 .

## Lag

### om ändring av gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

*upphävs* i gränsbevakningslagen av den 15 juli 2005 (578/2005) 14, 18 och 19 §,

*ändras* 1, 2 och 4 §, rubriken för 3 kap. samt 12, 15 och 17 §, 20 § 1 mom., 22 § 2 mom., 28 §, den svenska språkdräkten i 30 § samt 31, 32, 38, 41 § och 47 §, av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 688/2009 och 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 222/2007, samt

*fogas* till lagen nya 15 a—15 c, 35 a och 47 a § som följer:

#### 1 §

##### *Tillämpningsområde*

I denna lag föreskrivs om passerande av riksgränsen och om övervakning av riksgränsen och de passerande samt om gränsbevakningsväsendets och gränsbevakningsmännens uppgifter och befogenheter.

Lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) innehåller bestämmelser om ordnandet av gränsbevakningsväsendets förvaltning, utbildning och forskningsverksamhet samt om gränsbevakningsväsendets tjänster och om särskilda rättigheter och skyldigheter för gränsbevakningsväsendets tjänstemän. Bestämmelser om behandlingen av personuppgifter och om rätten att erhålla och lämna ut uppgifter i gränsbevakningsväsendets verksamhet finns i denna lag, i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005), i sjöräddningslagen (1145/2001) samt annanstans i lag. Bestämmelser om samarbetet mellan polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet finns också i lagen om samarbete mellan polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet (687/2009).

Bestämmelser om inre gräns, yttre gräns, gränsövergångsställe, gränskontroll, gränsövervakning och in- och utresekontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer, nedan *kodexen om Schengengränserna*. I denna lag föreskrivs om de nationella uppgifter och befogenheter som följer av den nämnda förordningen och om beslutsordningen vid gränsbevakningsväsendet.

#### 2 §

##### *Definitioner*

I denna lag avses med

1) *automatisk identifiering* med tekniska metoder utförd identifiering av en eftersökt person genom jämförelse av en bildupptagning av personen med det bildmaterial som myndigheterna förfogar över,

2) *förvaltningsenhet* en sådan enhet vid gränsbevakningsväsendet som avses i 3 § 1 mom. i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

3) *gränstrupper* trupper som avses i 2 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

4) *rågata* områden som sträcker sig till gränslinjen och som anges närmare i de avtal som ingåtts mellan Finland och dess grannstater om rikets gränser, eller sektorer som sträcker sig till gränslinjen och är lika breda som de gränsoppningar eller uthuggna linjer som i rågångsprotokollen fastställts för varje enskilt gränsavsnitt,

5) *upprätthållande av gränsordningen* verkställighet av bestämmelser som gäller riksgränsen och gränsövergångsställen samt av bestämmelser och föreskrifter som gäller internationellt samarbete mellan gränsmyndigheter samt tillsyn över att de iakttas,

6) *upprätthållande av gränssäkerheten* åtgärder som vidtas i hemlandet och utomlands för att förhindra brott mot bestämmelserna om passerande av riksgränsen och den yttre gränsen, avvärja hot mot den allmänna ordningen och säkerheten i persontrafiken över gränserna, bekämpa gränsoverskridande brottslighet och garantera säkerheten vid passerande av gränsen,

7) *gränsbevakningsman* en i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning närmare definierad tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet med i denna eller någon annan lag angivna särskilda befogenheter,

8) *gränsbevakningsmyndighet* en myndighet som avses i 4 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

9) *gränsszon* ett område som inrättats vid den yttre gränsen i Finland för att upprätthålla gränsordningen och gränssäkerheten.

4 §

*Den territoriella inriktningen av gränsbevakningsväsendets verksamhet*

Gränsbevakningsväsendet verkar där det är motiverat för upprätthållande av gränsordningen och gränssäkerheten, genomförande av gränskontroll och utförande av sådana uppgifter med anknytning till det militära försvaret som ankommer på gränsbevakningsväsendet, samt på havsområdet och inom den ekonomiska zon som avses i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). Gränsbevakningsväsendet verkar på andra platser endast om det behövs för att slutföra en lagstadgad uppgift eller lämna handräckning.

3 kap.

**Bestämmelser som gäller gränskontroll**

12 §

*Gränsövergångsställen*

Bestämmelser om hamnar, järnvägsstationer och andra platser eller områden som fungerar som gränsövergångsställen och om gränsövergångsställenas öppettider samt om fördelningen av in- och utresekontrolluppgifter mellan gränsbevakningsväsendet, polisen och tullen på olika gränsövergångsställen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Inrikesministeriet ska se till att den förteckning över gränsövergångsställen som avses i artikel 4.1 punkt 2 och artikel 34.1 punkt b i kodexen om Schengengränserna anmäls till Europeiska kommissionen.

15 §

*Tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna*

Beslut om sådant tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna som avses i kapitel 2 i avdelning III i kodexen om Schengengränserna fattas av statsrådet. Om ett hot som riktas mot den allmänna ordningen, den inre säkerheten eller folkhälsan emellertid förutsätter omedelbara åtgärder i ett ärende, beslutar inrikesministeriet om behövliga åtgärder tills statsrådet avgör frågan.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om hur en fråga som gäller återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna utan dröjsmål ska behandlas hos polisen, tullverket och gränsbevakningsväsendet samt om hur meddelanden och rapporter ska lämnas och om hur samråd ska ske.

15 a §

*Begäran om utplacering av snabba gränsinsatsenheter*

Beslut om att framställa en begäran till Gränsförvaltningsbyrån om utplacering av en snabb gränsinsatsenhet enligt artikel 8a i rådets förordning (EG) nr 2007/2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser, nedan *förordningen om inrättande av en gränsförvaltningsbyrå*, fattas av statsrådet. Om ett hot som riktas mot den allmänna ordningen, den inre säkerheten eller folkhälsan emellertid ovillkorligen förutsätter att begäran framställs utan dröjsmål, får inrikesministern framställa begäran innan frågan avgörs av statsrådet.

## 15 b §

*Deltagande i snabba gränsinsatsenheter*

Beslut om att ställa gränsbevakningsmän till Gränsförvaltningsbyråns förfogande i snabba gränsinsatsenheter i enlighet med artikel 8d. punkt 8 i förordningen om inrättande av en gränsförvaltningsbyrå och om att tillhandahålla tekniskt bistånd fattas av chefen för gränsbevakningsväsendet inom ramen för den nationella kvot som fastställts av inrikesministern.

## 15 c §

*Gränsbevakningsväsendets deltagande i internationella uppdrag samt begäran om tekniskt eller operativt bistånd*

Beslut om deltagande i andra internationella uppdrag än de som avses i 15 b § och om begäran om ökat bistånd enligt artikel 8 i förordningen om inrättande av en gränsförvaltningsbyrå fattas av gränsbevakningsväsendet.

För tekniskt eller operativt bistånd som gränsbevakningsväsendet tillhandahåller i samband med ett internationellt uppdrag får en avgift tas ut till ett belopp som är lägre än det självkostnadsvärde som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och som motsvarar de merkostnader som biståndet medför för gränsbevakningsväsendet.

## 17 §

*Gränskontroll*

Gränsbevakningsväsendet är den ledande gränskontrollmyndigheten och samordnar verksamheten vid andra myndigheter som deltar i gränskontroll av persontrafik.

## 20 §

*Upprätthållande av allmän ordning och säkerhet vid ett gränsövergångsställe*

Gränsbevakningsväsendet kontrollerar föräres körskick och fordons trafikduglighet vid

gränsövergångsställena. Gränsbevakningsväsendet ser även i övrigt till att allmän ordning och säkerhet upprätthålls vid gränsövergångsställena när polisen är förhindrad att göra det.

## 22 §

*Terrorismbekämpning och andra särskilda situationer*

Lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), nedan *lagen om sjöfartsskydd*, innehåller bestämmelser om gränsbevakningsväsendets uppgifter när det gäller att avvärja hot mot sjösäkerheten.

## 28 §

*Befogenheter i fråga om gränskontroll*

Utöver vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag har en gränsbevakningsman för att genomföra gränskontroller, in- och utresekontroller och gränsövervakning enligt kodexen om Schengengränserna rätt att utan brottsmisstanke

1) hålla kvar en person eller ett fordon som passerar eller har passerat den yttre gränsen eller som misstänks för att obehörigen ha passerat den yttre gränsen eller undvikit in- eller utresekontroll,

2) hindra den som ska kontrolleras från att avlägsna sig från en in- eller utresekontroll innan kontrollen har genomförts,

3) vidta de åtgärder enligt artikel 7.2 i kodexen om Schengengränserna som en minimikontroll ska omfatta,

4) vidta de åtgärder enligt artikel 7.3 i kodexen om Schengengränserna som en noggrann kontroll vid inresa och utresa och en noggrann fördjupad kontroll ska omfatta när det gäller tredjelandsmedborgare,

5) genomföra kontroller av en person som åtnjuter fri rörlighet enligt unionens lagstiftning i enlighet med Europaparlamentets och rådets di-

rektiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG,

6) tillfälligt omhändertata dokument, föremål och fordon, kontrollera och söka igenom dem i den omfattning kodexen om Schengengränserna förutsätter och göra de anteckningar i resedokument som föreskrivs i kodexen om Schengengränserna och i lag,

7) hindra att en tredjelandsmedborgare, som nekats inresa, kommer in på finskt territorium,

8) göra registerförfrågningar och registeranteckningar som förutsätts i kodexen om Schengengränserna,

9) företa kroppsvisitation, i tillämpliga delar enligt 5 kap. 10 och 12 § i tvångsmedelslagen (450/1987).

Den som ska kontrolleras ska på uppmaning av en gränsbevakningsman infinna sig för in- eller utresekontroll med sina saker och sitt fordon på den plats som anvisats honom eller henne.

Den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället beslutar om hindrandet av den som ska kontrolleras från att avlägsna sig samt om tillfälligt omhändertagande av föremål och fordon medan in- eller utresekontrollen genomförs. I brådskande fall kan den gränsbevakningsman som genomför in- eller utresekontrollen hindra den som ska kontrolleras från att avlägsna sig samt omhändertata föremål och fordon. Gränsbevakningsmannen ska i sådana fall utan dröjsmål överföra ärendet för avgörande till den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället.

Att en person som har för avsikt att passera gränsen avstår från att göra det hindrar inte att in- eller utresekontroll genomförs, om den behövs för att utreda identiteten eller försäkra sig om att personen inte är i besittning av föremål eller ämnen som han eller hon inte har rätt att inneha eller att föra över gränsen. In- och utresekontrollen avbryts, om fortsatta åtgärder är uppen-

bart onödiga på grund av att ett hinder för passerande av gränsen framkommit eller av någon annan därmed jämförbar orsak.

En gränsbevakningsman har rätt att på grundval av kontrollen vidta befogade åtgärder som hör till de uppgifter som ankommer på gränsbevakningsväsendet.

### 30 §

#### *Rätt till övervakningsutrymmen*

Gränsbevakningsväsendet har rätt att mot gängse ersättning av ägaren eller innehavaren till en trafikplats som är gränsövergångsställe få sådana övervakningsutrymmen till sitt förfogande som behövs för in- och utresekontrollen.

### 31 §

#### *Teknisk övervakning i anslutning till gränskontroll*

För genomförande av gränskontroller har gränsbevakningsväsendet rätt att i närheten av gränsen samt vid ett gränsövergångsställe och i dess omedelbara närhet företa sådan teknisk övervakning som avses i polislagen inom områden som allmänheten har tillträde till och som inte omfattas av hemfriden. Teknisk övervakning får dock inte företas på toaletter, i omklädningsrum eller på någon annan motsvarande plats eller i personalutrymmen eller arbetsrum som anvisats arbetstagarna för deras personliga bruk.

Information om teknisk övervakning på ett gränsövergångsställe och utanför gränazonen ska ges genom lämplig skyltning.

### 32 §

#### *En gränsbevakningsmans befogenheter att upprätthålla allmän ordning och säkerhet vid ett gränsövergångsställe*

I fråga om en gränsbevakningsmans rätt att vidta åtgärder vid ett gränsövergångsställe för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet gäller vad som i 11, 14 och 16 § samt 18 §

1 mom. och 20 § i polislagen bestäms om polismän. Bestämmelserna i 16 § i polislagen om polismän som tillhör befälet tillämpas vid gränsbevakningsväsendet på en anhållningsberättigad tjänsteman och på en gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe.

## 35 a §

*Befogenheter för tjänstemän som i Finland deltar i insatser och pilotprojekt som samordnas av den byrå som avses i förordningen om inrättande av en gränsförvaltningsbyrå samt tjänstemännens rätt att använda maktmedel*

De som hör till en snabb gränsinsatsenhet som är utplacerad i Finland på Finlands begäran och gästande tjänstemän som deltar i gemensamma insatser och pilotprojekt i Finland har samma befogenheter att utföra uppgifter enligt kodexen om Schengengränserna som gränsbevakningsmännen har enligt denna lag. De ovan avsedda tjänstemännen har även rätt att använda maktmedel enligt 35 § 1 mom. i en behörig finsk tjänstemans närvaro, om deras hemmedlemsstat har gett sitt samtycke och rätten inte har begränsats i den operativa plan som avses i artikel 8e i förordningen om inrättande av en gränsförvaltningsbyrå eller i de instruktioner som Finland utfärdat i enlighet med artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007 om inrättande av en mekanism för upprättande av snabba gränsinsatsenheter och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2007/2004 vad beträffar den mekanismen och regleringen av gästande tjänstemäns uppgifter och befogenheter.

## 38 §

*Stoppande av fordon och reglering av trafiken*

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har en gränsbevakningsman rätt att bestämma att ett fordon ska stoppas och flyttas och att flytta fordonet samt reglera trafiken, om det behövs för genomförande av gränskontroll, utförande av en polisuppgift, övervakning av utläningar, upprätthållande av allmän ordning och

säkerhet vid ett gränsövergångsställe, sådan övervakning av användningen av fordon som gränsbevakningsväsendet utför inom sitt ansvarsområde, övervakning av jakt eller för avvärjande eller utredning av brott.

## 41 §

*Gränsbevakningsmännens befogenheter för förebyggande och utredning av brott*

Gränsbevakningsväsendet är en förundersökningmyndighet enligt förundersökninglagen. Gränsbevakningsväsendet vidtar åtgärder för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal självständigt eller tillsammans med en annan myndighet enligt vad som föreskrivs i detta kapitel eller någon annanstans. I fråga om förundersökning av brott som avses i militära rättegångslagen (326/1983) och de tvångsmedel som används vid förundersökningen gäller dessutom vad som föreskrivs i militära disciplinlagen (331/1983).

Med undantag av täckoperation, bevisprovokation genom köp, teleavlyssning och teleövervakning gäller i fråga om en gränsbevakningsmans befogenheter inom sitt ansvarsområde för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal vad som i polislagen, förundersökninglagen, tvångsmedelslagen eller någon annanstans föreskrivs om polismäns befogenheter och utövande av dem för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal. En gränsbevakningsman har dock rätt att utföra teleavlyssning och teleövervakning enligt tvångsmedelslagen när gränsbevakningsväsendet utreder grovt ordnande av olaglig inresa enligt 17 kap. 8 a § i strafflagen och därmed sammanhängande människohandelsbrott enligt 25 kap. 3 eller 3 a § i strafflagen. Vad som i 31 f § i polislagen och i 5 a kap. 3 a § i tvångsmedelslagen föreskrivs om polisens rätt att inhämta uppgifter om mobilteleapparater och i 33 § i polislagen om teknisk observation tillämpas även på gränsbevakningsväsendet. En gränsbevakningsman som deltar i en förundersökning som görs under ledning av en annan förundersökning myndighet har rätt att behandla uppgifter som har inhämtats

tats med en sådan metod som inte står till buds för gränsbevakningsväsendet.

Bestämmelserna om de befogenheter för förebyggande och utredning av brott samt för väckande av åtal som de som hör till polisbefälet har ska vid gränsbevakningsväsendet tillämpas på anhållningsberättigade tjänstemän och på undersökningsledare. Förordnande för en sådan åtgärd som avses i 31 § 1 mom. i polislagen ska ges av den gränsbevakningsman som förordnats till undersökningsledare och förordnande för teknisk avlyssning i mer än tre dygn ska ges av avdelningschefen eller biträdande avdelningschefen för den juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet.

47 §

*Framställande av straffanspråk och föreläggande av ordningsbot*

En gränsbevakningsman framställer straffanspråk på det sätt som föreskrivs i 3—7 § i lagen om strafforderförfarande (692/1993). En gränsbevakningsman förelägger ordningsbot på det sätt som föreskrivs i lagen om ordningsbotsför-

farande (66/1983), nedan *ordningsbotslagen*. I fråga om uppgifterna för chefen för ett gräns- eller sjöbevakningsområde, för chefen och vicechefen för Helsingfors gränskontrollavdelning vid Finska vikens sjöbevakningssektion och för chefen för gränsbyrån vid en gränsbevakningssektion eller sjöbyrån vid en sjöbevakningssektion gäller vad som i ordningsbotslagen föreskrivs om uppgifterna för chefen för ett polisdistrikt.

47 a §

*Verkställighet av en förverkandepåföljd och återlämnande av beslagttaget föremål*

Vad som i 38 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) föreskrivs om polisens uppgifter vid verkställigheten av en förverkandepåföljd och i 4 kap. 17 § i tvångsmedelslagen om återlämnande av beslagttaget föremål tillämpas på gränsbevakningsväsendet i brottmål som utreds av gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

## Lag

### om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen av den 15 juli 2005 om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) 7 § 3 mom. 4 punkten och 31 § 2 mom., *ändras* 1 och 2 §, 9 § 3 mom. 6 punkten, 12 § 1 mom., 13 § 1 mom., 22 § 1 mom. 19 punkten, 23 § 3 punkten, 28 § 1 mom. 17 punkten, 32 § 3 mom. och 37 § samt *fogas* till 9 § 3 mom. nya 7 och 8 punkter, till 23 § en ny 4 punkt, till 28 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 980/2007, en ny 18 punkt och till lagen en ny 39 a § som följer:



## 1 §

*Tillämpningsområde*

Vid behandlingen av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet iakttas personuppgiftslagen (523/1999) eller vad som bestäms någon annanstans i lag, om inte annat föreskrivs i denna lag.

I värnpliktslagen (1438/2007) föreskrivs om värnpliktsregistret, i sjöräddningslagen (1145/2001) om sjöräddningsregistret, i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) om utlänningsregistret och i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003), nedan *polisväsendets personuppgiftslag*, om polisens informationssystem. Bestämmelser om handlingars offentlighet och om begränsningar av rätten att få uppgifter samt om tystnadsplikt finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005). Bestämmelser om behandling av arbetstagares personuppgifter finns i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

Bestämmelser om gränskontroll och om in- och utresekontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer, nedan *kodexen om Schengengränserna*.

## 2 §

*Definitioner*

I denna lag avses med

1) *informationssystemet för förvaltningsärenden* det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i polisväsendets personuppgiftslag,

2) *förvaltningsenhet* en sådan enhet vid gränsbevakningsväsendet som avses i 3 § 1 mom. i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning,

3) *informationssystemet för polisärenden* det informationssystem för polisärenden som avses i 2 § i polisväsendets personuppgiftslag,

4) *polisens informationssystem* polisens informationssystem som avses i 2 kap. i polisväsendets personuppgiftslag,

5) *upprätthållande av gränssäkerheten* åtgärder som vidtas i hemlandet och utomlands för att förhindra brott mot bestämmelserna om passerande av riksgränsen och den yttre gränsen, avvärja hot mot den allmänna ordningen och säkerheten i persontrafiken över gränserna, bekämpa gränsöverskridande brottslighet och garantera säkerheten vid passerande av gränsen.

## 9 §

*Registret för tillstånds- och övervakningsärenden*

I registret får även andra nödvändiga uppgifter som inhämtats för utförande av de åligganden enligt 1 § 3 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller någon annanstans i lag registreras enligt följande:

6) för att tider för frihetsberövande ska kunna följas och övervakas samt säkerheten vid förvaring tryggas och för att efterlevnaden av bestämmelserna om tagande i förvar av en utlänning ska kunna övervakas, behövliga uppgifter om tagandet i förvar av utlänningen med stöd av utlänningslagen (301/2004) (*uppgifter om utlänningsar som har tagits i förvar*),

7) sådana uppgifter om genomförande av in- och utresekontroller som behövs för utförande och registrering av uppdrag som gäller in- och utresekontroll (*uppgifter om in- och utresekontroller*),

8) uppgifter enligt bilaga II i kodexen om Schengengränserna som ska registreras vid gränsövergångsställena (*uppgifter som nämns i bilaga II i kodexen om Schengengränserna*), om de inte införs i något annat register.

12 §

*Säkerhetsdataregistret*

Säkerhetsdataregistret kan innehålla uppgifter som måste behandlas för att de åligganden enligt 1 § 1 mom. i polislagen som föreskrivs för gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen eller i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), nedan *lagen om sjöfartsskydd*, ska kunna utföras.

13 §

*Rätt att använda säkerhetsdataregistret*

Säkerhetsdataregistret får användas av gränsbevakningsmän som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- och observationsuppdrag samt av gränsbevakningsmän i uppdrag som gäller lägesuppföljning och riskanalys.

22 §

*Gränsbevakningsväsendets rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem*

Utöver vad som föreskrivs i gränsbevakningslagen eller i någon annan lag har gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister ur vissa register få nödvändiga uppgifter enligt följande:

19) för övervakning av sjötrafiken, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag och uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (976/2006) och ur Ålands fritidsbåtsregister behövliga uppgifter om båtar och ägare och innehavare av båtar,

23 §

*Registrering av uppgifter som lämnas till gränsbevakningsväsendet genom direkt anslutning eller i maskinläsbar form*

Gränsbevakningsväsendet kan bevilja följande myndigheter rätt att genom direkt anslutning eller i maskinläsbar form i gränsbevakningsväsendets personregister registrera uppgifter som lämnas till gränsbevakningsväsendet:

- 3) myndigheter inom utrikesförvaltningen,
- 4) arbets- och näringsministeriet.

28 §

*Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter*

Utän hinder av sekretessbestämmelserna får gränsbevakningsväsendet lämna ut behövliga uppgifter ur gränsbevakningsväsendets personregister genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form till

17) en miljömyndighet för uppdrag som gäller att förhindra förorening av vatten som orsakats av fartyg samt för uppdrag som gäller övervakningen av havsskyddet,

18) en hälsovårdsmyndighet för förebyggande av spridning av smittsamma sjukdomar som utgör ett allvarligt hot mot folkhälsan.

32 §

*Utplåning av uppgifter ur registret för tillstånds- och övervakningsärenden samt ur informationssystemet för förvaltningsärenden*

Uppgifter om övervakning av sjötrafiken och den ekonomiska zonen, uppgifter om övervakning av land- och sjögränsen, uppgifter om in- och utresekontroller samt uppgifter som nämns i bilaga II i kodexen om Schengengränserna ska utplånas då fem år har förflutit sedan uppgifterna antecknades i registret, om de inte behöver bevaras för ett enskilt tjänsteuppdrag. Av per-

sonuppgifter i gränstrafiken ska uppgifter om påförande av påföljdsavgift utplånas då tio år har förflutit sedan uppgifterna antecknades i registret. I övrigt föreskrivs om utplåning av personuppgifter i gränstrafiken i 20 §. Uppgifter om utlänningar som har tagits i förvar ska utplånas då fem år har förflutit sedan den sista uppgiften antecknades.

## 37 §

*Arkivering av uppgifter*

De uppgifter som utplånas ur register får arkiveras till behövliga delar, om inte något annat föreskrivs eller det bestäms något annat om tillfälliga personregister. Bestämmelser om arkivväsendets uppgifter och om handlingar som ska arkiveras finns i arkivlagen (831/1994).

## 39 a §

*Utlämnande av uppgifter och underrättelseuppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater*

Utöver bestämmelserna i denna lag föreskrivs om utlämnande av uppgifter och underrättelseuppgifter till myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpade myndigheterna i Europeiska unionens medlemstater och om tillämpning av rambeslutet (26/2009).

Denna lag träder i kraft den 20 .

**Lag****om ändring av tvångsmedelslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987) 1 kap. 6 § 3 och 4 punkten samt 5 a kap. 2 § 1 mom. 7 punkten, 5 § 3 mom. och 14 § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 kap. 6 § 3 punkten och 5 a kap. 14 § 1 mom. i lag 1300/2003, 1 kap. 6 § 4 punkten och 5 a kap. 5 § 3 mom. i lag 586/2005 samt 5 a kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lag 651/2004, som följer:

1 kap.

**Gripande, anhållande och häktning**

6 §

*Anhållningsberättigad tjänsteman*

Om anhållande beslutar en *anhållningsberättigad tjänsteman*. Anhållningsberättigade tjänstemän är:

3) chefen för Tullstyrelsens och ett tulldistrikts enhet för tullbrottsbekämpning samt en tullöverinspektör som av chefen för Tullstyrelsens bevakningsavdelning eller chefen för ett tulldistrikt har förordnats till undersökningsledare, samt

4) chefen och biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen för gräns- och sjöavdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen, biträdande avdelningschefen, överinspektörerna, kriminalöverinspektörerna och kriminalinspektörerna

vid juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet, kommandörerna och biträdande kommandörerna för gränsbevaknings- och sjöbevakningssektionerna, chefen för en gränsbyrå eller sjöbyrå vid en gränsbevaknings- eller sjöbevakningssektion, chefen och vicechefen för Helsingfors gränskontrollavdelning vid Finska vikens sjöbevakningssektion, chefen för Ålands sjöbevakningsområde samt gränsbevakningsmän med minst löjtnants grad som genomgått den utbildning som föreskrivs för undersökningsledare inom gränsbevakningsväsendet och som förordnats till undersökningsledare av chefen för gränsbevakningsväsendet eller chefen för en förvaltningsenhet inom gränsbevakningsväsendet.

5 a kap.

**Teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation**

2 §

*Förutsättningar för teleavlyssning*

När någon är skäligen misstänkt för

7) grovt frihetsberövande, människohandel, grov människohandel, tagande av gisslan, grovt ordnande av olaglig inresa,

kan den myndighet som sköter förundersökningen av brottet beviljas tillstånd att avlyssna och uppta telemeddelanden som den misstänkte sänder från en teleanslutning, teleadress eller teleterminalutrustning som personen innehar eller annars kan antas använda eller som förmedlas till en sådan teleanslutning, teleadress eller teleterminalutrustning och är avsedda för den misstänkte, om de uppgifter som fås kan antas vara av synnerlig vikt för utredning av brottet.

5 §

*Beslut om åtgärd*

På framställning av undersökningsledaren beslutar den polisman som är chef eller biträdande chef för den polisenhet som ansvarar för förundersökningen om annan teknisk avlyssning än sådan som avses i 1 mom. Vid förundersökning som görs av tullverket fattas beslutet av chefen för Tullstyrelsens brottsbekämpningsavdelning eller chefen för den enhet vid avdelningen som ansvarar för brottsbekämpningen eller av chefen för tulldistriktet i fråga. Vid förundersökning som görs av gränsbevakningsväsendet fattas beslutet av avdelningschefen eller biträdande avdelningschefen vid juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet. Om en allmän åklagare är undersökningsledare, fattas beslutet av åklagaren i fråga.

14 §

*Ersättning*

Ett teleföretag har rätt att få ersättning av statens medel för de direkta kostnader som orsakats av att företaget enligt detta kapitel har biträtt myndigheterna och lämnat uppgifter. Beslut om betalning av ersättning fattas av chefen för polisinrättningen eller chefen för polisens riksomfattande enhet eller någon person som denne har förordnat eller av chefen för Tullstyrelsens brottsbekämpningsavdelning. Vid gränsbevakningsväsendet fattas beslut i saken av staben för gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

## Lag

### om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 38 § 2 mom., 39 § 1 mom. och 76 § 2 mom., sådana de lyder, 38 § 2 mom. i lag 873/1987, 39 § 1 mom. i lag 1291/2009 och 76 § 2 mom. i lag 587/2005, som följer:

#### 38 §

##### *Förbud mot oriktig användning av ljus*

I fordon får det inte användas anordningar som kastar eller reflekterar rött sken framåt eller, om inte annat föreskrivs särskilt, anordningar som kastar eller reflekterar vitt eller ljusgult sken bakåt. På polisbil och bil som används av polisen i tjänsteuppdrag, på polismotorcykel som används som uttryckningsfordon samt på tullens och gränsbevakningsväsendets fordon får dock för stoppande av fordon som kör framför användas en anordning som visar ett rött blinkande sken framåt samtidigt med ett blått blinkande larmljus.

#### 39 §

##### *Ankomst till färja*

Utryckningsfordon och fordon i polisens, tullens och gränsbevakningsväsendets tjänsteuppdrag har rätt att komma ombord på färja och förbindelsefartyg före andra fordon. Den behöriga

närings-, trafik- och miljöcentralen kan utfärda föreskrifter om i vilken ordning övriga fordon får komma ombord på färja eller förbindelsefartyg.

#### 76 §

##### *Grunder för temporärt körförbud*

En gränsbevakningsman kan vid genomförandet av gränskontroller och i samband med andra tjänsteuppdrag utfärda temporärt körförbud för den som har körrätt och omhändertata körkortet, om

- 1) det finns sannolika skäl att misstänka att personen har gjort sig skyldig till rattfylleribrott enligt 23 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § i strafflagen,
- 2) det finns skäl att misstänka att personen har gjort sig skyldig till rattfylleribrott enligt 23 kap. 3 § 2 eller 3 mom. i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

## Lag

### om ändring av 14 a § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) 14 a §, sådan den lyder i lag 584/2005, som följer:

14 a §

En tullman har rätt att genomföra in- och utresekontroller med sådana befogenheter som anges i 28, 36 och 38 § i gränsbevakningslagen (578/2005). Dessutom har tullverket vid automatisk identifiering på ett gränsövergångsställe

motsvarande befogenhet att använda bilder och ljud som genereras vid övervakning så som därom bestäms om gränsbevakningsväsendet i 29 § i gränsbevakningslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

## Lag

### om ändring av 10 a och 31 a § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i polislagen av den 7 april 1995 (493/1995) 10 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 583/2005, och fogas till 31 a §, sådan den lyder i lag 431/2009, ett nytt 2 mom. som följer:

10 a §

*Gränskontroll och tullåtgärder*

En polisman har rätt att genomföra in- och utresekontroller med sådana befogenheter som anges i 28 i gränsbevakningslagen (578/2005). Dessutom har polisen vid automatisk identifiering på ett gränsövergångsställe

31 a §

*Förutsättningar för täckoperation*

En polisman har dock inte rätt att företa en täckoperation för att förhindra, avslöja eller utreda grovt ordnande av olaglig inresa som nämns i 5 a kap. 2 § i tvångsmedelslagen (450/1987) och som avses i 17 kap. 8 a § i strafflagen eller ett straffbart försök till ett sådant brott.

Denna lag träder i kraft den 20 .

## Lag

### om ändring av 33 och 34 § i terrängtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i terrängtrafiklagen av den 22 december 1995 (1710/1995) 33 och 34 § som följer:

## 33 §

*Skyldighet att stanna*

I terrängen samt på snöskoterleder och skogsvägar ska föraren av ett motordrivet fordon omedelbart stanna på tecken av en polis-, tull- eller gränsbevakningsman som bär uniform eller ett synligt tjänstemärke eller på tecken av en sådan tjänsteman vid Forststyrelsen eller Skogsforskningsinstitutet som har polisbefogenheter.

För att övervakningsåtgärder ska kunna vidtas ska förare som avses i 1 mom. stanna omedelbart även på tecken som ges omedelbart efter det att de avlägsnar sig från ett sådant område som

avses i 1 mom. eller omedelbart innan de kommer in på området.

## 34 §

*Rätt att avbryta tillståndspliktig verksamhet*

Polisen eller en gränsbevakningsman kan avbryta ett evenemang som avses i 30 §, om tillstånd som har vunnit laga kraft inte har erhållits för det.

Denna lag träder i kraft den 20 .

**Lag****om ändring av 17 § i skjutvapenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i skjutvapenlagen av den 9 januari 1998 (1/1998) 17 § 1 mom. 12 punkten, sådan den lyder i lag 428/2004, samt

fogas till 17 § 1 mom., sådant det lyder i lag 601/2001 och i nämnda lag 428/2004, en ny 13 punkt som följer:

## 17 §

*Undantag från tillämpningsområdet*

Denna lag gäller inte

12) överföring till eller från Finland, införsel, utförsel och innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som tillhör sådana tjänstemän i andra medlemsstater i Europeiska unionen som avses i artiklarna 20, 21 och 23 i konventionen om ömsesidigt bistånd och samarbete mellan tullförvaltningar och som verkar på Finlands territorium, då deras verksamhet baserar sig på förföljande, övervakning

eller hemliga utredningar som avses i nämnda artiklar,

13) överföring till eller från Finland och innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som tillhör sådana tjänstemän från Europeiska unionens medlemsstater som är verksamma på finskt territorium och som avses i rådets förordning (EG) nr 2007/2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007 om inrättande av en mekanism för upprättande av snabba gränsinsatsenheter och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2007/2004 vad beträffar den mekanismen och

**RSv 27/2010 rd — RP 219/2008 rd**

regleringen av gästande tjänstemäns uppgifter  
och befogenheter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

-----

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Helsingfors den 23 mars 2010

\_\_\_\_\_